

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Ons kenmerk	Inlichtingen bij	Doorkiesnummer	Den Haag
DJB/JZ-2800370			12 nov. 07
Onderwerp		Bijlage(n)	Uw brief
Voortgangsrapportage jeugdzorg 2007		2	

Inleiding

De Wet op de jeugdzorg is sinds 1 januari 2005 van kracht. Een eerste evaluatie heeft inmiddels plaatsgevonden. Op 29 november 2006 (TK 2006-2007, 30899, nr.1) ontving u de evaluatie van de Wet op de jeugdzorg en het interdepartementaal beleidsonderzoek naar de financiering van het jeugdbeleid. Op 9 juli 2007 (TK 2006-2007, 30899, nr. 3) stuurde ik u de beantwoording van de schriftelijke vragen terzake.

In deze voortgangsrapportage, die ik u mede namens de minister van Justitie aanbied, rapporteer ik over de voortgang in beleid en uitvoering. Ook geef ik aan op welke onderdelen het landelijk beleidskader jeugdzorg 2005-2008 moet worden geactualiseerd. Hiermee wordt voldaan aan artikel 36 Wet op de jeugdzorg.

Het afgelopen jaar bent u met grote regelmaat geïnformeerd over de voortgang rond de jeugdzorg. Naast de evaluatie in het bijzonder door middel van:

- Een brief over verbetering van de pleegvergoedingen van 11 december 2006 (TK 2006-2007, 29 815, nr. 94);
- Mijn brief over de wachtlijsten in de jeugdzorg en de Advies- en Meldpunten Kindermishandeling van 20 juni 2007 (TK 2006-2007, 29 815, nr. 106);
- Mijn programma 'Alle kansen voor alle kinderen' d.d. 28 juni 2007 (TK 2006-2007, 31001, nr. 5), met name de beleidsprioriteiten 'Snelle en effectieve jeugdzorg', 'Aanpak kindermishandeling', 'Professionalisering' en 'Opgroei- en opvoedondersteuning in de buurt';
- Het actieplan aanpak kindermishandeling d.d. 5 juli 2007 met daarin aandacht voor de Advies- en Meldpunten Kindermishandeling (TK 2006-2007, 31 015, nr. 16).

In deze voortgangsrapportage concentreer ik mij op de aspecten die nog niet eerder aan u gerapporteerd zijn en een aantal toezeggingen. Tevens ga ik uitgebreider in op de stand van zaken rond de gesloten jeugdzorg.

De aanpassingen op het landelijk beleidskader zijn beperkt en veelal een concretisering van doelstellingen die al in het (geactualiseerde) landelijk beleidskader 2005-2008 waren opgenomen of aanpassingen naar aanleiding van ervaringen in de praktijk.

Postbus 16166
2500 BD DEN HAAG
Telefoon (070) 340 50 30
Fax (070) 340 78 34

Bezoekadres:
Parnassusplein 5
2511 VX DEN HAAG

Correspondentie uitsluitend
richten aan het postadres
met vermelding van de
datum en het kenmerk van
deze brief

Internetadres:
www.jeugdengezin.nl

Een overzicht van de wijzigingen op het landelijk beleidskader 2005-2008 is opgenomen in bijlage 1. De wijzigingen zijn tot stand gekomen na overleg met het Interprovinciaal Overleg (IPO), Zorgverzekeraars Nederland, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten en het Landelijk Cliëntenforum Jeugdzorg.

Een tweede bijlage geeft inzicht in het financiële kader.

In deze voortgangsrapportage ga ik in op de volgende toezeggingen:

- De Tweede Kamer wordt komend najaar geïnformeerd over (het overleg met de provincies betreffende) de kwaliteitssystemen bij bureau jeugdzorg. (toezegging in het Algemeen Overleg van 27 juni 2007)
- De Tweede Kamer wordt nader geïnformeerd over het verschil tussen vervangende zorg en geïndiceerde zorg en de mogelijke gevolgen voor de wachtlijsten jeugdzorg. (toezegging in het Algemeen Overleg van 27 juni 2007)
- De Tweede Kamer wordt geïnformeerd over overleg met de provincies over verbetering beleidsinformatie (frequentie wachtlijstrapportages, vervangende zorg) en doelmatig werken. (toezegging in het Algemeen Overleg van 27 juni 2007)
- De vragen van mevrouw Langkamp over onder andere personeelsverloop bij de bureaus jeugdzorg. (toezegging in het Algemeen Overleg van 27 juni 2007)
- De Tweede Kamer wordt geïnformeerd over de ontwikkeling van nieuw zorgaanbod voor gesloten jeugdzorg in de Randstad. (toezegging bij de behandeling van het wetsvoorstel gesloten jeugdzorg op 28 juni 2007)

1. Aansluiting gemeentelijk jeugdbeleid

Voor de aansluiting bij het gemeentelijk jeugdbeleid is de ontwikkeling van de Centra voor Jeugd en Gezin van belang. De provincies stellen zich achter de verbetering van de preventie en de ontwikkeling van de Centra voor Jeugd en Gezin (CJG) onder regie van de gemeenten. Provincies dragen zorg voor een goede aansluiting van hun bureaus jeugdzorg en hun zorgaanbieders bij de Centra voor Jeugd en Gezin en ook bij de Zorg- en Adviesteams (ZAT's).

Het kabinet en de provincies ondersteunen en stimuleren de ontwikkeling van nieuwe vormen van samenwerking tussen provincies en gemeenten. Zo werken de zeven gemeenten die deelnemen aan Opvoeden in de Buurt, samen met hun provincies/stadsregio's, aan gezamenlijke voorstellen om de aansluiting te verbeteren tussen het Centrum voor Jeugd en Gezin en de bureaus jeugdzorg en de geïndiceerde voorzieningen.

2. Bureaus jeugdzorg

2a Kwaliteitssysteem bureaus jeugdzorg

In het Algemeen Overleg van 27 juni 2007 heeft u mij gevraagd of ik bereid ben om met de provincies te regelen dat alle bureaus jeugdzorg in 2008 werken met een kwaliteitssysteem waarin ook aandacht is voor de rol van de zorgaanbieders. Ik acht het van belang dat de bureaus jeugdzorg op instellingsniveau systematisch de kwaliteit bewaken. Daarom heb ik in overleg met de provincies in het landelijk beleidskader jeugdzorg 2005-2008 reeds opgenomen dat ook provincies bevorderen dat de bureaus jeugdzorg een verantwoord kwaliteitssysteem gebruiken.

In 2005 is het Certificatieschema Instellingen voor Jeugdzorg vastgesteld. De toegangsfunctie van bureau jeugdzorg is hierin ook opgenomen. De relatie met zorgaanbieders staat verwoord in de norm 'Evaluatie met de instelling voor jeugdzorg'. De zorgaanbieders zijn inmiddels gestart met de implementatie van dit schema. Voor implementatie binnen de bureaus jeugdzorg is het van belang dat naast de toegang ook de andere functies (jeugdbescherming, jeugdreclassering) beschreven worden. De Stichting Harmonisatie Kwaliteitsbeoordeling in de Zorgsector (HKZ) brengt nu in kaart wat daarvoor nodig is en ook of het onderdeel toegang herziening behoeft. Zodra meer zicht komt op de termijn waarop dit integrale schema gereed is, zal ik met provincies afspraken maken over de termijn van invoering. De bureaus jeugdzorg moeten ook nu al zorg dragen voor een verantwoorde uitvoering van taken. Certificatie is het sluitstuk: een manier om aan te tonen dat er systematisch aandacht is voor de kwaliteit van de uitvoering.

2b Indicatiestelling

Algemeen

Op verzoek van het IPO voert de MOGroep het project 'Verbetering Indicatiestelling Bureaus Jeugdzorg' (VIB) uit. Bij mijn uitgangspunt dat kinderen en gezinnen zo snel mogelijk de juiste zorg moeten krijgen past eerder een globalere dan een gedetailleerdere indicatiestelling door bureau jeugdzorg. Ik heb het IPO gevraagd dit expliciet aan de orde te laten komen in het project VIB. Dit mede naar aanleiding van de bevindingen van het rapport 'Met het oog op kwaliteit: landelijk onderzoek naar de kwaliteitsbewaking van de indicatiestelling door bureaus jeugdzorg' van de Inspectie Jeugdzorg dat ik u op 31 mei 2007 heb aangeboden. Medio 2008 zullen de resultaten hiervan merkbaar worden.

Indicatiestelling jeugd-LVG

Stroomlijning van de jeugdzorg is noodzakelijk om ouders en kinderen sneller en beter te helpen. Gelet op de overeenkomsten tussen de doelgroep en de aanpak voor jongeren in instellingen voor de jeugdzorg en in instellingen voor licht verstandelijk gehandicapte jongeren (LVG), ligt het in de rede om de verantwoordelijkheid voor de zorg voor licht verstandelijk gehandicapte jongeren over te hevelen naar de provinciaal gefinancierde jeugdzorg. Hiertoe zal een zorgvuldig traject in gang worden gezet met alle betrokkenen. Zo moet duidelijk zijn aan welke voorwaarden voldaan moet zijn om deze overheveling goed te laten plaatsvinden, zoals bijvoorbeeld borging van een goede indicatiestelling. In overleg met betrokken partijen zal ik als eerste stap bezien onder welke precieze voorwaarden overheveling kan plaatsvinden. Daarbij wordt ook het SER-advies over de toekomst van de AWBZ betrokken dat begin 2008 wordt verwacht.

Dit brengt met zich mee dat de indicatiestelling voor licht verstandelijk gehandicapte jeugdigen met opvoed- en opgroei problemen van het Centrum Indicatiestelling Zorg naar de bureaus jeugdzorg niet per 1 januari 2008 zal plaats vinden. Ik heb het landelijk beleidskader hierop aangepast.

2c Jeugdbescherming

Vóór de begrotingsbehandeling van het ministerie voor Jeugd en Gezin zult u een aparte brief ontvangen waarin de jeugdbescherming en de projecten van het programma Beter Beschermd uitvoerig worden beschreven.

2d Jeugdreclassering

Het implementatietraject van het handboek methode jeugdreclassering is in 2007 van start gegaan. In februari 2008 zal de eerste fase van de scholing van alle jeugdreclasserders afgerond zijn. Naar verwachting zal de borging van de methode in informatiesystemen doorlopen tot medio 2008. Het tijdschrijfonderzoek zal het najaar van 2007 starten en de resultaten zullen begin 2008 bekend zijn. Begin 2008 start het scholingstraject van de methodiek ITB Criem en ITB Harde Kern, waarna implementatie zal plaatsvinden.

Nazorg

Alle jeugdigen die een justitiële jeugdinstelling (JJI) verlaten moeten passende nazorg aangeboden krijgen in de vorm van onderwijs of werk en zorg in de gemeente waar deze jeugdige zich gaat vestigen. In het Verantwoordelijkheidskader Nazorg staan de taken en verantwoordelijkheden vermeld van de JJI's, (jeugd)reclassering, de Raad voor de Kinderbescherming en de gemeenten op dit terrein. In het kader van de begeleidingstaak helpt de jeugdreclassering de jeugdigen bij het vinden van een realistisch toekomstperspectief en bij het ontwikkelen van competenties die hiervoor nodig zijn. Op dit moment wordt gewerkt aan de implementatie en de naleving van het Verantwoordelijkheidskader Nazorg en de totstandkoming van succesvolle informatieverstrekking aan gemeenten over jeugdigen die de JJI's verlaten. Om een betere invulling te geven aan een trajectbenadering zal bij iedere JJI een netwerkberaad worden ingesteld, waaraan verschillende ketenpartners deelnemen (JJI, RvdK en jeugdreclassering). Het netwerkberaad heeft als taak een trajectplan voor de jeugdige op te stellen.

Wetsvoorstel gedragsbeïnvloeding jeugdigen

Het wetsvoorstel gedragsbeïnvloeding jeugdigen (TK 2005-2006, 30 332, nr. 2) is op 19 juni 2007 door de Tweede Kamer aangenomen. Het wetsvoorstel is thans aanhangig bij de Eerste Kamer en zal naar verwachting 1 januari 2008 in werking treden. De voorbereidingen voor de implementatie zijn inmiddels van start gegaan. De MOGroep wordt vanuit het Ministerie van Justitie gefinancierd voor de begeleiding van de bureaus jeugdzorg en de Raad van de Kinderbescherming bij de implementatie van de maatregel.

2e Landelijk Werkende Instellingen

In het kader van de per 1 januari 2008 beoogde decentralisatie van de landelijk werkende (gezins)voogdij-instellingen (LWI) is afgesproken om de evaluatie van de Wet op de Jeugdzorg aan te grijpen om te bezien wat er met de LWI's moet gebeuren. Omdat dit meer tijd vraagt dan de looptijd van het huidige convenant inpassing Justitietaken (Stcrt. 15 februari 2007, nr. 33), zal het convenant worden verlengd en zondig aangepast.

2f Toeleiding Raad voor de Kinderbescherming

Binnen het programma Beter Beschermd is de Raad voor de Kinderbescherming trekker van het project 'Afstemming werkwijze in de keten'. Het doel van het project is om door een efficiëntere samenwerking in de jeugdbeschermingsketen de besluitvorming over de inzet van kindbeschermingsmaatregelen sneller te laten verlopen en daarmee een snelle start van de

hulpverlening mogelijk te maken. Daartoe ontwikkelen Raad, bureau jeugdzorg en rechterlijke macht gezamenlijk in zeven regionale proeftuinen een nieuwe, niet-vrijblijvende wijze van samenwerken. Per 1 april 2007 hebben de pilots een doorstart gemaakt aan de hand van een (voorlopige) Best Practice. Deze wordt in de komende maanden doorontwikkeld tot een landelijk overdraagbare werkwijze. U wordt daarover separaat per brief geïnformeerd.(zie 2c)

3. Verbetering Kwaliteit en Effectiviteit zorgaanbod

3a Kwaliteit

De Stichting Harmonisatie Kwaliteitsbeoordeling in de Zorgsector (HKZ) heeft een Certificatieschema Instellingen voor Jeugdzorg vastgesteld. De MOGroep heeft een subsidie gekregen voor landelijke ondersteuning, training en begeleiding. Doel is dat de zorgaanbieders uiterlijk 1 juni 2008 in het bezit zijn van een certificaat.

3b Effectiviteit

Binnen het overkoepelende programma 'Zorg voor jeugd' van ZonMw wordt in diverse deelprogramma's gewerkt aan kennisontwikkeling voor professionals om de psychische en sociale ontwikkeling van jeugd te bevorderen en veilig te stellen waar deze ontwikkeling wordt bedreigd. Deze kennis wordt door het Nederlands Jeugdinstituut (NJI) bekend gemaakt via de databank www.jeugdinterventies.nl. De databank bevat de oordelen van de erkenningscommissie jeugdinterventies i.o. Harmonisatie met de 'Erkeningscommissie Gedragsinterventies Justitie' wordt momenteel verkend.

Op 28 september 2007 heeft u het actieplan 'Professionalisering in de jeugdzorg' (TK 2007-2008, 29815, nr. 116) ontvangen. Hiermee voldoe ik aan mijn toezegging van 5 juli 2007. Binnen het actieplan van de MOGroep, de beroepsverenigingen (NVMW, Phorza, NIP/NVO), het Landelijk Cliëntenforum Jeugdzorg en de HBO-raad wordt aandacht besteed aan tuchtrecht dat verbonden is aan lidmaatschap van een beroepsvereniging. De begeleidende stuurgroep gaat zich onder meer buigen over de wenselijkheid en mogelijkheid van wettelijke borging van het tuchtrecht en het beroep.

In het AO van 27 juni 2007 vroeg mevrouw Langkamp op welke wijze ik het hoge verloop onder jeugdzorgmedewerkers terug wil dringen. Vanuit mijn verantwoordelijkheid lever ik een bijdrage aan het toerusten van de medewerkers via het beschikbaar stellen van kennis over effectieve interventies en ondersteuning van het actieplan professionalisering.

Personeelszorg en personeelswerving zijn primair de verantwoordelijkheid van de werkgevers. De MOgroep heeft mij bericht dat gestart wordt met een bredere personeelwervingscampagne die zich ook richt op de jeugdzorg. Daarmee worden bureaus jeugdzorg en zorgaanbieders geholpen bij het aantrekken van nieuwe medewerkers. Zo wordt onder andere een 'digitale gereedschapskist' ontwikkeld waaruit men

voorbeeldadvertenties, folders, foto's en ander beeldmateriaal kan halen voor een eigen wervingscampagne op maat. Deze campagne richt zich op diverse doelgroepen waaronder scholieren en studenten (van VMBO tot HBO), zij-instromers, herintreders en stagiaires.

In mijn beleidsprogramma heb ik verder aangekondigd dat ik een traject start om voor en met het brede jeugdveld na te gaan, welke acties nodig zijn om de jeugdsector nu en in de

toekomst te voorzien van voldoende en goed geschoold personeel, dat is toegerust op de diversiteit van ouders en kinderen.

3c Gesloten jeugdzorg

Op 3 juli 2007 is het wetsvoorstel gesloten jeugdzorg door de Tweede Kamer met algemene stemmen aangenomen; dit wetsvoorstel ligt nu ter behandeling bij de Eerste Kamer.

Tijdens de behandeling van het wetsvoorstel in de Tweede Kamer d.d. 28 juni 2007 ben ik uitvoerig ingegaan op de behoefte aan gesloten jeugdzorg en de opbouw van de capaciteit. Hierbij informeer ik u nader over de planning inzake de te realiseren capaciteit en doe hiermee de toezegging om uw Kamer te informeren over de ontwikkeling van de gesloten jeugdzorgcapaciteit gestand.

Uitgaande van de meest recente WODC-prognoses is er behoefte aan 1373 capaciteitsplaatsen voor de doelgroep die nu op civielrechtelijke titel in een justitiële jeugdinrichting verblijft en op dat moment met een machtiging gesloten jeugdzorg in een gesloten jeugdzorginstelling zal verblijven.

De capaciteit van gesloten jeugdzorg komt op twee manieren tot stand. Enerzijds wordt een aantal justitiële jeugdinrichtingen omgevormd tot instelling voor gesloten jeugdzorg, anderzijds wordt een aantal nieuwe voorzieningen voor gesloten jeugdzorg gerealiseerd.

Overkomst justitiële jeugdinrichtingen

De minister van Justitie en ik hebben reeds besloten over twee tranches justitiële jeugdinrichtingen die over zullen komen naar de jeugdzorg, één per 1 januari 2008 en één per 1 januari 2009, hetgeen in totaal 782 plaatsen oplevert. De derde tranche per 1 januari 2010, zal nog eens 250 plaatsen opleveren, wat zorgt voor in totaal 1032 plaatsen. Als besloten wordt de derde tranche plaatsen niet door overheveling aan de gesloten jeugdzorg toe te voegen, dan zullen zij als nieuw intersectoraal zorgaanbod ontwikkeld worden. Ik zal u hierover te zijner tijd informeren.

Tijdens de begrotingsbehandeling vorig jaar is de Motie Voordewind c.s. aangenomen waarin de regering wordt verzocht een versnelling aan te brengen in de scheiding van strafrechtelijk en civielrechtelijk geplaatste jeugdigen. Om uitvoering te geven aan deze motie hebben de minister van Justitie en ik afgesproken om een versnelling te laten plaatsvinden in het overhevelen van justitiële capaciteit. De locatie Eefde van de justitiële jeugdinrichting Rentray zal per 01-01-08 over komen naar de gesloten jeugdzorg in plaats van een jaar later.

Versnelling bij de ontwikkeling van nieuw zorgaanbod is niet mogelijk, omdat het hier gaat om nieuw te bouwen locaties.

Overkomende justitiële jeugdinrichtingen

Justitiële jeugdinrichtingen *P = particuliere inrichting / R = Rijksinrichting*

1-1-2008 1 ^e tranche		1-1-2009 2 ^e tranche		1-1-2010 3 ^e tranche	
OGH (P)	151	Heuvelrug (R) Lindenhorst	54	Derde tranche	250
Keerpunt (P)	50	Den Engh (R) Den Dolder en Ossendrecht	192		
Harreveld (P) Alexandra	72				
Poortje (P) Groningen	144				
Rentray (P) Eefde	119				
Totaal 1^e tranche	536	Totaal 1^e en 2^e tranche	782	Totaal 1^e, 2^e en 3^e tranche	1.032

In de eerste tranche worden vijf particuliere justitiële jeugdinrichtingen overgeheveld naar Jeugd en Gezin. Een en ander betekent dat het ministerie van Justitie de subsidierelatie beëindigt en het ministerie voor Jeugd en Gezin een nieuwe subsidierelatie opstart. Strafrechtelijke pupillen zullen na de zomer niet langer in de desbetreffende JJI's worden opgenomen en zullen gefaseerd uitstromen. In de tweede tranche zullen twee rijksinrichtingen naar Jeugd en Gezin worden overgeheveld.

Nieuw gesloten jeugdzorgaanbod

Naast het overhevelen van een aantal justitiële jeugdinrichtingen wordt er nieuw intersectoraal zorgaanbod ontwikkeld. Zoals aangegeven in de tweede voortgangsrapportage gesloten jeugdzorg d.d. 21 juni 2006 (TK 2005-2006, 29 815 nr. 80), worden er de komende periode 350 plaatsen ontwikkeld.

In onderstaand overzicht wordt aangegeven welke initiatieven er zijn of worden ontwikkeld. Thans zijn er 192 plaatsen beschikbaar. Aan het einde van het jaar zullen dit 233 plaatsen zijn en is twee derde van de totaal te realiseren capaciteit beschikbaar.

Nieuw gesloten zorgaanbod

Initiatief	Locatie Bestemming	(geplande) start	Capaciteit
Horizon besloten groep 13-min	Rotterdam (ZH)	01-05-2005	10
	Landelijk	Uitbreiding 01-12-2007	10
Hand in Hand	Harreveld (Gld) /Alphen ad Rijn (ZH) Zuid-Holland (incl. stadsregio's)	01-12-2005	26
Hoenderloo Groep	Kop v. Deelen bij Hoenderloo (Gld) Landelijk	01-12-2005	50
Paljas Plus	Deurne en Oosterhout (NB) Zeeland, Noord-Brabant, Limburg	01-10-2005	58
De Koppeling	Amsterdam Amsterdam en Noord-Holland	01-05-2007	48*
Moeder-Kind huis	Zutphen (Gld) Landelijk	01-09-2007	5
Jeugdzorg Extra	Haaglanden H'landen, R'dam en Zuid-Holland	01-10-2007	26*
Nog te beleggen		Voor 2010	118
Totaal			351

* Naast de vermelde jeugdzorgcapaciteit is er bij deze initiatieven sprake van een combinatie met GGZ capaciteit in hetzelfde gebouw.

Omdat de justitiële jeugdinrichtingen die worden overgeheveld voor het overgrote deel in de oostelijke helft van Nederland gelegen zijn, wordt het nieuwe zorgaanbod zo veel mogelijk in de Randstad en Noord-Brabant gerealiseerd. Mijn toezegging tijdens de behandeling van het wetsvoorstel gesloten jeugdzorg op 28 juni 2007 in de Tweede Kamer doe ik daarmee gestand.

Een aantal initiatieven is gestart met als uitgangspunt dat er een bepaalde regio wordt bediend, omdat de aanbieders ook de ouders/opvoeders willen betrekken bij de behandeling. Een te grote afstand kan dan een probleem opleveren. Naast regionale initiatieven zijn er ook een aantal landelijk initiatieven. Zowel bij de besloten groep van Horizon voor kinderen jonger dan dertien als het moeder-kind huis voor tienermoeders is de doelgroep niet groot genoeg voor regionale oplossingen. De meeste initiatieven richten zich op de groep jeugdigen van 12 jaar en ouder. De besloten groep bij Horizon richt zich specifiek op de groep jeugdigen die jonger zijn dan 13 jaar.

Totale capaciteit

In totaal zullen er dus door middel van de overheveling van justitiële jeugdinrichtingen en de ontwikkeling van nieuw zorgaanbod per 1 januari 2010 1383 plaatsen beschikbaar komen, bij een behoefte prognose op die datum van 1373.

Totaaloverzicht capaciteit overgehevelde justitiële jeugdinrichtingen en nieuw aanbod

Beschikbare capaciteit	Per 01-01-2008	Per 01-01-2009	Per 01-01-2010
Justitiële Jeugdinrichtingen	536	782	1032 (+/-)
Nieuw zorgaanbod	233	233	351
Totalen per jaar	769	1015	1383

Financiën

Voor het financiële overzicht rondom de gesloten jeugdzorg verwijs ik naar de bijlage bij deze voortgangsrapportage.

Toeleiding

De gesloten jeugdzorg is in ontwikkeling. Tot 1 januari 2010 geldt dan ook een overgangsregime. In deze overgangperiode kunnen jeugdigen met een indicatie van bureau jeugdzorg en een machtiging gesloten jeugdzorg zowel in gesloten jeugdzorg als in justitiële jeugdinrichtingen (JJI) worden geplaatst. Na 1 januari 2010 kunnen jeugdigen met machtiging gesloten jeugdzorg in beginsel alleen nog in de gesloten jeugdzorg geplaatst worden.

In de overgangperiode zal in verband met de samenhang met de stroom van strafrechtelijke jongeren de Dienst Justitiële Inrichtingen in samenwerking met de bureaus jeugdzorg zorg dragen voor een goede 'toeleiding' van de jeugdigen met een machtiging gesloten jeugdzorg naar de gesloten jeugdzorg en de justitiële jeugdinrichtingen.

De meest kwetsbare groep jeugdigen wordt als eerste in de gesloten jeugdzorg geplaatst. Het gaat hierbij om jeugdigen voor wie het voorkómen van samenplaatsing met strafrechtelijke jeugdigen het meest urgent is, gezien hun leeftijd of problematiek.

Het beleid is gericht op het mogelijk maken van een trajectmatige aanpak. De jeugdige kan, afhankelijk van zijn ontwikkeling, doorstromen naar een andere plek waar de behandeling wordt voortgezet. Dit kan een andere plek binnen de gesloten setting zijn; van een afdeling met een streng regime naar een afdeling waar een minder streng regime wordt gehanteerd. Het kan ook zo zijn dat een jeugdige van een plek binnen een gesloten setting naar jeugdzorg in een open setting of ambulante hulp in de gezinssituatie gaat. Al tijdens de behandeling moet gewerkt worden aan het vervolg; gaat de jongere terug naar huis, is ambulante zorg of een andere vorm van zorg nodig? En hoe zit het met onderwijs of een werkplek?

Kwaliteit

Ook in de gesloten jeugdzorg zal kwaliteit een belangrijk thema zijn. Het feit dat jeugdigen tegen hun wil in een gesloten jeugdzorgaccommodatie kunnen worden gehouden, onderstreept dit belang des te meer.

Op dit moment lopen er binnen de jeugdzorg een aantal trajecten rondom kwaliteitsverbetering van de zorg. Omdat de gesloten jeugdzorg onderdeel moet gaan worden van de jeugdzorg in zijn geheel, wil ik dat de gesloten jeugdzorg zo veel als mogelijk meeloopt met trajecten die al binnen de jeugdzorg draaien. Op dit moment ben ik aan het inventariseren in welke mate de gesloten jeugdzorg in deze kwaliteitstrajecten kan meelopen. Daarnaast wordt er op dit moment door instellingen die gesloten jeugdzorg gaan bieden een streefbeeld ontwikkeld voor de gesloten jeugdzorg. In het streefbeeld zal worden geschetst wat de uitgangspunten, inzet en ambities van de gesloten jeugdzorg zijn.

Belangrijke aspecten zijn daarbij de inhoud van de geboden zorg en de effectiviteit daarvan, het waarborgen van de kwaliteit, de bejegening van de jeugdigen en hun rechtspositie. Ook zal het streefbeeld benut worden om de positie van de gesloten jeugdzorg in het gehele jeugdzorgveld en in relatie tot de jeugd-ggz en licht verstandelijk gehandicapten neer te zetten. De gesloten jeugdzorg zal immers onderdeel worden van het bestaande systeem. Een goede samenhang is daarbij belangrijk.

4. Cliëntenbeleid

Eind 2006 is het onderzoeksrapport Toekomstverkenning 'Met de neus op de feiten' uitgebracht met daarin een visie op de verdere ontwikkeling van de ondersteuningsfunctie van het Landelijk Cliëntenforum Jeugdzorg (LCFJ) binnen het cliëntenbeleid in de jeugdzorg. Belangenbehartiging (het onderhouden van een goede relatie met de achterban en het vertalen van emoties naar beleid) en het kwalitatief versterken van de sector worden centraal gezet.

De algemene lijn in het rapport is dat het Landelijk Cliëntenforum voldoende groot en sterk moet kunnen worden om haar rol als agendavormende en deskundige organisatie waar te maken. Dit wordt door de betrokken partners als IPO en MOGroep en mij onderschreven. De conclusies van het onderzoek worden dan ook gedeeld. Dit betekent dat de subsidie voor het LCFJ is verhoogd ten behoeve van versterking van de contacten met de achterban en het opzetten en ondersteunen van cliënten- en jongerenraden.

5. Bureaucratie en wacht- en doorlooptijden

5a Aanpak bureaucratie

Net als in andere sectoren is ook in het jeugdbeleid de (ervaren) regeldruk te hoog. Aanpak van onnodige bureaucratie en regeldruk is daarom een prioriteit van mijn programma. Nog voor de begrotingsbehandeling zal ik een actieplan aan de Tweede Kamer aanbieden, gericht op het terugdringen van onnodige bureaucratie. De cliënt moet dit aantoonbaar gaan merken door snellere hulp en minder formulieren om in te vullen. Professionals in het jeugdbeleid moeten meer tijd gaan steken in directe cliëntcontacten en minder in papier, waardoor ook de arbeidsvreugde toeneemt. Er zijn al goede initiatieven in gang gezet, onder meer geïnitieerd vanuit de jeugdzorgbrigade. Hier zal met het actieplan op worden aangesloten.

5b Wacht- en doorlooptijden Advies- en Meldpunten Kindermishandeling (AMK's)

Voor de aanpak van de wachtlijsten en doorlooptijden bij de AMK's is dit jaar € 5 miljoen extra beschikbaar gesteld. Voor 2008 wordt er € 9 miljoen gereserveerd. Bij de inzet van de middelen tot 2011 hou ik rekening met het groeiend aantal meldingen bij de AMK's en Raad. Daarnaast moeten provincies en bureaus jeugdzorg er samen ook voor zorgen dat er voldoende budget van de doeluitkering bureau jeugdzorg voor het AMK wordt bestemd. Om ervoor te zorgen dat er geanticipeerd kan worden op de groei wordt er vanaf dit jaar op een andere wijze gefinancierd. Van de € 4 miljoen die er in 2008 extra beschikbaar is ten opzichte van 2007 wordt 25% nog dit jaar aan de doeluitkeringen aan de provincies toegevoegd. Zo kunnen de bureaus jeugdzorg eerder starten met het werven van AMK-medewerkers.

Zoals aangegeven in het actieplan aanpak kindermishandeling dat ik op 5 juli 2007 (TK 2006-2007, 31 015 nr. 16) aan de Tweede Kamer heb aangeboden, vind ik de huidige norm van dertien weken voor de maximale doorlooptijd van een AMK-onderzoek te lang. Als er sprake is van een acute situatie moet en kan er dezelfde dag nog worden ingegrepen, eventueel met een voorlopige ondertoezichtstelling en een uithuisplaatsing. Voor de onderzoeken die niet als crisis worden aangemerkt, geldt dat de landelijk gemiddelde doorlooptijd van het moment van melding tot het einde van het onderzoek volgens de beleidsinformatie over het tweede kwartaal 2007 77 dagen is. Er zijn AMK's met een doorlooptijd van minder dan acht weken. Dit blijkt een haalbare termijn te zijn en daar wil ik in ieder geval naartoe. Het moet dan niet gaan om een gemiddelde doorlooptijd, maar een maximumtermijn voor ieder onderzoek. Ik ga de komende periode met het IPO en de MOGroep in overleg om tot een definitieve afspraak te komen over een nieuwe termijn. Hierbij wordt natuurlijk ook rekening gehouden met de resultaten van de Beter Beschermd pilots ten aanzien van de samenwerking tussen het AMK, bureau jeugdzorg en Raad voor de Kinderbescherming (zie 2f). Wanneer er een afspraak met het IPO en MOgroep is gemaakt, zal ik het Uitvoeringsbesluit hierop aanpassen.

5c Wachttijden zorgaanbod

Vanwege de jaarlijkse toename van de vraag naar jeugdzorg, heb ik in mijn brief van 20 juni 2007 (TK 2006-2007, 29815, nr. 106) aangegeven, dat ik beter zicht wil krijgen op de vraag waarom het beroep op alle vormen van jeugdzorg jaar op jaar stijgt. In de brief van 6 september 2007 (TK 2007-2008, 29815, nr. 113) heb ik hieraan toegevoegd te bezien in hoeverre gebruik kan worden gemaakt van bestaand onderzoek. In het bijzonder een onderzoek van TNO "Toename gebruik ondersteuning voor jongeren met een gezondheidsbeperking" naar het toenemende gebruik van jeugdzorg en andere geïndiceerde voorzieningen voor jongeren. Dit onderzoek is - op verzoek van het vorige kabinet - uitgevoerd in het kader van een SER-adviesaanvraag over de groei van de Wajong. De rapportage geeft een overzicht van de oorzaken van het toegenomen gebruik van diverse regelingen. Het TNO-rapport is op 28 september naar de Tweede Kamer gestuurd als bijlage bij het kabinetstandpunt over participatie van jongeren met een beperking (TK 2007-2008, 31224, nr. 1).

5d Beleidsinformatie

Tijdens het Algemeen Overleg op 27 juni 2007 heb ik aangegeven dat ik met de provincies zal spreken over het verbeteren van een aantal knelpunten in de beleidsinformatie, waaronder: de verbetering van de beleidsinformatie in kwalitatieve zin, vermindering van de informatie-uitvraag in het kader van de administratieve lastenverlichting, het verhogen van de frequentie en de snelheid van de aanlevering van de beleidsinformatie en het inventariseren van de mogelijkheden om informatie met betrekking tot vervangende zorg op te kunnen nemen in de beleidsinformatie.

Op de kortere termijn wil ik met de provincies bespreken wat de mogelijkheden zijn voor het verhogen van de frequentie en de snelheid van de aanlevering van de beleidsinformatie. In het traject ter verbetering van het informatiebeleid zal de implementatie van de prestatie-indicatoren ook worden meegenomen. Als uitgangspunt geldt daarbij dat deze indicatoren dienstbaar zijn aan de processen binnen de instellingen en geen extra administratieve last mogen vormen.

In het kader van administratieve lasten wordt tevens gekeken naar de mogelijkheden om de werkzaamheden via het informatiesysteem jeugdzorg (IJ) meer efficiënt te laten verlopen. De MOGroep heeft hiertoe een voorstudie laten uitvoeren. De aanbevelingen uit deze studie zullen worden meegenomen in het project ter verbetering van het informatiebeleid jeugdzorg.

De MOGroep heeft eveneens een impactstudie laten uitvoeren naar de gevolgen van de invoering van het gebruik van het burgerservicenummer (BSN) op de werkprocessen en de ICT van de bureaus jeugdzorg en zorgaanbieders. De aanbevelingen uit deze studie zullen worden meegenomen in het opstellen van het wettelijke kader voor het gebruik van het BSN door de bureaus jeugdzorg, voor al hun wettelijke taken, en de zorgaanbieders onder de Wet op de Jeugdzorg en het NIDOS.

6. Financieel kader

Op 15 juli 2007 heeft de heer Kaiser na overleg met alle betrokken partijen het 'Voorstel financieringsstelsel provinciale jeugdzorg' opgeleverd. Dit advies heb ik met het IPO besproken tijdens een bestuurlijk overleg op 27 september 2007. Uitkomst van dat overleg is dat het nieuwe financieringsconcept op hoofdlijnen akkoord is bevonden, onder een aantal voorwaarden. Conform mijn eerdere toezegging zal de Tweede Kamer nog vóór de begrotingsbehandeling worden geïnformeerd over de nieuwe financieringsystematiek van de provinciaal gefinancierde jeugdzorg.

De Minister voor Jeugd en Gezin,

mr. A. Rouvoet